

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Nieuwbouw Kerncentrales
Postbus 111
9200 AC Drachten

Datum 25 juni 2025
Onderwerp Reactie cNRD Nieuwbouw Kerncentrales

Geachte heer/mevrouw,

De concept-NRD Nieuwbouw Kerncentrales ligt van 16 mei 2025 tot en met 26 juni 2025 ter inzage. De Zeeuwse Milieufederatie (ZMf) maakt van de mogelijkheid gebruik om hierop een zienswijze in te dienen. Vorig jaar heeft ZMf een reactie gegeven op het VenP Nieuwbouw Kerncentrales die van 23 februari 2024 tot en met 4 april 2024 ter inzage lag. Onze reactie is toen geregistreerd onder het nummer 202403616.

1. Kernenergie is niet dé oplossing

ZMf deelt de conclusie van het kabinet niet dat kernenergie een noodzakelijke of wenselijke rol speelt in de energietransitie. Dit hebben we ook al aangegeven in onze reactie op het VenP. De bouw van nieuwe kerncentrales is kostbaar, tijdrovend (minstens 15 jaar) en kent aanzienlijke risico's. Hernieuwbare energiebronnen zoals zon en wind zijn sneller inzetbaar, goedkoper geworden en beter schaalbaar. Wij vinden het zorgwekkend dat het huidige kabinet inzet op vier nieuwe kerncentrales, terwijl het vorige kabinet nog sprak over twee.

2. Locatiekeuze: Borssele en Terneuzen

De voorkeur voor Zeeland (het Sloegebied in de gemeenten Borsele en Vlissingen en Terneuzen) als vestigingslocatie voor kerncentrales achten wij ecologisch onverantwoord. De nabijheid van de Westerschelde – een Natura 2000-gebied – maakt deze locaties uiterst kwetsbaar. De impact van koelwaterinname en -lozing op dit estuarium is potentieel desastreus voor het mariene ecosysteem. Borsele, Vlissingen en Terneuzen liggen in het North Sea Port District. Deze regio wordt reeds zwaar belast door industriële en infrastructurele projecten.

Wij verzoeken u dringend om:

- Een heroverweging van de voorkeur van Zeeland op basis van actuele ecologische criteria.
- Een onafhankelijke integrale ecologische effectbeoordeling van de locaties in het Sloegebied en Terneuzen, inclusief cumulatieve effecten op Natura 2000-gebieden en beschermde soorten.
- Toepassing van het voorzorgsbeginsel bij de locatiekeuze. Bij twijfel over de ecologische gevolgen (denk hierbij in geval van kernenergie aan radioactief afval, koelwaterlozingen en overstromingsrisico's) dient gekozen te worden voor alternatieven met minder risico's voor natuur en leefomgeving.

3. Cumulatieve effecten en integrale afweging

Naast de mogelijke komst van vier kerncentrales wordt de regio Zeeland al geconfronteerd met een groot aantal nationale energieprojecten, waaronder het Waterstofnetwerk Zuidwest-Nederland, Net op Zee-projecten, ammoniakterminals en hoogspanningsinfrastructuur. De cumulatieve effecten op leefomgeving, natuur en ruimtegebruik worden onvoldoende integraal afgewogen.

Wij pleiten voor:

- Een gebiedsgerichte benadering waarin nut, noodzaak en onderlinge samenhang van projecten transparant worden beoordeeld.
- Naast het inzichtelijk maken van de effecten van alle plannen op zichzelf, dat ook de cumulatieve effecten van alle plannen op landschap, natuur en landschappelijk groen erfgoed in de provincie Zeeland duidelijk worden.

4. Participatieproces schiet ernstig tekort – introductie Terneuzen zonder voorafgaande inspraak

ZMf maakt ernstig bezwaar tegen de wijze waarop het participatieproces is verlopen, met name ten aanzien van de locatie Terneuzen. In het oorspronkelijke waarborgingsbeleid uit 1986 zijn 32 potentiële locaties voor kerncentrales geïnventariseerd. Na een breedvoerig proces van trechters bleven in de VenP van 2024 slechts twee locaties over: Borssele en Maasvlakte I. Deze locaties zijn onderwerp geweest van publieke consultatie en participatie.

In de nu voorliggende cNRD is het aantal locaties echter uitgebreid naar vijf, waaronder Terneuzen. Deze locatie is in geen van de eerdere beleidsdocumenten of participatierondes als optie genoemd. Terneuzen is zelfs in 1986 niet als potentiële locatie voor kernenergie aangemerkt. Het feit dat deze locatie nu plotseling wordt geïntroduceerd, zonder dat lokale overheden, inwoners en maatschappelijke organisaties de gelegenheid hebben gehad om hierop te reageren, achten wij onzorgvuldig en ontoereikend.

Ook wij hebben als ZMf hierdoor nog geen goed oordeel kunnen vormen over de mogelijke effecten van kerncentrales nabij Terneuzen op natuur en milieu. Wel voorzien wij aanzienlijke risico's voor kwetsbare natuurgebieden in de omgeving, waaronder de Westerschelde, het Paulinaschor, de Braakman, de Plaskreek en de Inlagen Hoofdplaat. Deze gebieden zijn ecologisch waardevol en verdienen bescherming.

Wij verzoeken u dringend om:

- Volledige transparantie over de motieven en criteria die hebben geleid tot de uitbreiding van het aantal onderzochte locaties van twee naar vijf, en waarom Terneuzen daarin is opgenomen.
- De locatie Terneuzen niet verder in procedure te brengen zonder een volwaardige, transparante participatieronde.
- Een aanvullende effectenanalyse op te stellen specifiek voor de regio Terneuzen.
- Lokale belanghebbenden alsnog actief te betrekken bij de besluitvorming.

5. Veiligheid en risico's

De cNRD gaat summier in op veiligheidsaspecten. Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor:

- ✔ Overstromingsrisico's bij zeespiegelstijging
- ✔ Langdurige opslag van kernafval
- ✔ Ontmanteling van de kernreactor
- ✔ Risico's op sabotage of terroristische aanslagen

6. Impact van de bouwfase op landschap, leefomgeving en natuur

De bouw van twee kerncentrales is een megaproject dat naar verwachting 10 tot 15 jaar zal duren en de inzet vereist van duizenden arbeidskrachten, grotendeels van buiten de regio. Dit roept bij ZMf ernstige zorgen op over de ruimtelijke en maatschappelijke impact van deze langdurige bouwfase.

Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de volgende aspecten:

- ✔ Vestiging van arbeidskrachten: Waar worden deze mensen gehuisvest? Zijn er plannen voor tijdelijke woonvoorzieningen, en zo ja, wat is de impact op landschap, milieu en natuur hiervan op de regio?
- ✔ Verkeersdruk en logistiek: De aanvoer van bouwmaterialen, bouwstoffen en het dagelijks vervoer van duizenden werknemers zal leiden tot verhoogde verkeersdruk, uitstoot, aanleg van extra infrastructuur en mogelijk verslechtering van de luchtkwaliteit.
- ✔ Effecten op natuur en landschap: Tijdens de bouwfase zal sprake zijn van geluidsoverlast, lichthinder, stikstofemissies en trillingen, die negatieve effecten kunnen hebben op woon- en leefomgeving en nabijgelegen natuurgebieden.
- ✔ Ruimtelijke inpassing van bouwlogistiek: Waar worden opslagterreinen, parkeerplaatsen, bouwketen en andere tijdelijke voorzieningen gepland? Wordt hierbij rekening gehouden met kwetsbare natuur en landschappelijke waarden?

Wij verzoeken u dringend om:

- ✔ Een **volledige milieueffectbeoordeling van de bouwfase** op te nemen in het MER.
- ✔ De **huisvesting van arbeidskrachten** expliciet mee te nemen in de integrale impactanalyse.
- ✔ De **cumulatieve effecten van bouwactiviteiten** op natuur, landschap en leefomgeving in kaart te brengen.

Tot slot

ZMf blijft zich inzetten voor een duurzame, veilige en natuurinclusieve energietoekomst. Wij verzoeken u onze zienswijze serieus te betrekken bij de verdere uitwerking van het milieueffectrapport, de Integrale Effecten Analyse en de besluitvorming over de locatiekeuze.

Met vriendelijke groet,



Ira von Harras

Directeur